

Utbildningsförvaltningen
Lina Brage

2025-03-28

Dnr BOU 2023-778
Dnr KS 2023-795

Barn- och ungdomsnämnden

Motion (MP) - Klimatanpassa föreskole- och skolgårdar, svar

Förslag till barn- och ungdomsnämndens beslut

1. Utbildningsförvaltningens förslag tillstyrks.

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Utbildningsförvaltningens förslag tillstyrks.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen besvaras med hänvisning till att samarbete har påbörjats mellan Utbildningsförvaltningen och Lejonfastigheter för att gemensamt prioritera insatserna utifrån störst risk för påverkan utifrån klimatförändringar. Detta är ett långsiktigt arbete för att hantera de nya förutsättningarna som klimatförändringarna medför. Inventeringen och det fortsatta arbetet kommer att visa vad som prioriteras.

Ärende

Linda Hagman och Jenny Ivner (MP) föreslår i en motion inkommen 2023-09-26 att:

- Linköpings kommun avsätter och öronmärker pengar för att klimatanpassa förskolor och skolgårdar genom ökad grönska, markiser och översvämningsskydd där det behövs.

Motionärerna beskriver att klimatförändringarna påverkar våra verksamheter och därför behöver förskolors och skolors gårdar klimatanpassas. Handlingsplanen för klimatanpassning ska revideras under 2024 och då finns goda chanser att visa på vikten av god klimatanpassning och vägleda aktörer i Linköpings kommun hur prioriteringar ska ske, beskriver motionärerna. Motionärerna lyfter att handlingsplanen bland annat beskriver att klimatanpassningar är en viktig del av kravställen vid nybyggnationer och att utbildning av personal är viktig för att minska påverkan på barn vid värmeböljor. Motionärerna menar att enbart rutiner och kunskap inte kommer att räcka. Motionärerna beskriver att i nuläget ligger mycket av ansvaret på Lejonfastigheter, som förvaltar våra gemensamma fastigheter, att fullfölja

dessa planer och problemet är att det inte finns öronmärkta pengar till denna typ av insatser.

Revidering av handlingsplan för klimatanpassning antogs i kommunstyrelsen den 4 mars 2025 till vilken bildningsnämnden och barn- och ungdomsnämnden lämnat yttranden. I Linköpings kommuns Utemiljöprogram finns vägledning vid planering och utformning av förskolors utemiljö och ett samarbete har även påbörjats mellan Utbildningsförvaltningen och Lejonfastigheter för att gemensamt prioritera insatser utifrån störst risk för påverkan utifrån klimatförändringar. Detta är ett långsiktigt arbete för att hantera de nya förutsättningarna som klimatförändringarna medför. Inventeringen och det fortsatta arbetet kommer att visa vad som prioriteras.

Utbildningsförvaltningen föreslår att motionen avslås med hänvisning till ovanstående, att samarbeten är påbörjade och fortsatt arbete är planerat.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Motion (MP) - Klimatanpassa föreskole- och skolgårdar, svar

Bilaga - Motionen

Bakgrund

Klimatanpassning innebär att rusta samhället och olika verksamheter för de nya förutsättningar som en ökad uppvärmning ger, och som sker redan idag.

Klimatanpassningsprogram för Linköpings kommun redovisar kommunkoncernens mål, principer och prioriteringar för klimatanpassningsarbetet. Till programmet hör en handlingsplan med åtgärder som kommunkoncernen åtagit sig att genomföra.

I Linköpings kommuns Handlingsplan för klimatanpassning beskrivs att kommunen enligt kommunallagen är ansvarig för många viktiga samhällsfunktioner och att förutsättningarna att utföra kommunens uppdrag kommer att se annorlunda ut med ett förändrat klimat. Åtgärder behöver därför vidtas för att säkerställa att kommunen uppfyller sitt uppdrag även i ett förändrat klimat. Genom förebyggande anpassningar av verksamheter, fysiska åtgärder i lokaler och medveten samhällsplanering, minskar samhällets sårbarhet och förutsättningar för en långsiktigt robust kommun skapas.

Remiss av handlingsplan för klimatanpassning

En revidering av handlingsplanen har varit på remiss hos nämnderna i april 2024. Barn- och ungdomsnämnden och bildningsnämnden ställer sig till del positiva till remitterat förslag på handlingsplanen för klimatanpassning (Dnr BOU 2024–103, Dnr BIN 2024–107). Under punkt 3.5 Åtgärder inom samhällsområdet: Kommunens välfärdsverksamheter i huvudsak återfinns de åtgärder som berör utbildningsnämndernas verksamheter. Under åtgärdsområdet Anpassning av verksamheter ges förslag på åtgärder som barn- och ungdomsnämnden och bildningsnämnden ska genomföra utifrån handlingsplanen. I yttrandet beskrivs att arbetet kommer att ske löpande inom ramen för utbildningsförvaltningens ordinarie arbete samt i förekommande fall vid behov. I yttrandet framgår att flera av åtgärderna även tangerar förvaltningens pågående arbete med risk- och sårbarhetsanalys (RSA). Under åtgärdsområdet Anpassning av lokaler återfinns en rad förslag på åtgärder vilket Lejonfastigheter ansvarar för. I yttrandet understryker barn- och ungdomsnämnden och bildningsnämnden att det finns en risk att dessa åtgärder blir kostnadsdrivande då de kan leda till höjda hyror för utbildningsnämnderna. Nämnderna behöver involveras i arbetet och även ges möjlighet att prioritera mellan eventuella insatser som kan leda till indirekt ekonomisk påverkan på kärnverksamheten inom förskola och skola i kommunen.

Linköpings kommuns Utemiljöprogram

I Linköpings kommuns Utemiljöprogram finns vägledning vid planering och utformning av förskolors utemiljö. Här framgår att det vid planering ska läggas

stor vikt på balans mellan sol- och skuggförhållanden, vind samt vatten. Det ska finnas flera platser i utemiljön som är solskyddade och sandlådor som är placerade i solutsatt läge förses med solskydd. Solskydd skapas i form av skuggande träd, buskar, pergola, soltak etc. I Utemiljöprogrammet beskrivs även att det ställs krav på lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD).

Åtgärder och påbörjat arbete

Barn- och ungdomsnämnden tar varje år beslut om Lokalförsörjningsplanen. Inom ramen för den planen finns möjlighet att prioritera särskilda insatser för lokalanpassningar. Löpande åtgärder genomförs även för att minska solinstrålning och värmelaster inomhus. I olika fonder och stiftelser, såsom Stiftelsen Linköpings Barnkrubba, ansöker förskolor om utdelning till bland annat solskydd i olika former

Utbildningsförvaltningen och Lejonfastigheter har påbörjat ett samarbete för att gemensamt prioritera insatserna utifrån störst risk för påverkan utifrån klimatförändringar. I prioriteringen tas bland annat hänsyn till vilka förskolor som är öppna under sommarsammanslagningar. Detta är ett långsiktigt arbete för att hantera de nya förutsättningarna som klimatförändringarna medför. Inventeringen och det fortsatta arbetet kommer att visa vad som prioriteras.

Organisationsanpassningar och åtgärder vid värmebölja

I kommunens verksamheter används ett antal checklistor och åtgärdslistor som har som mål att minska riskerna för negativa hälsoeffekter vid värmebölja. Materialet ska också vara ett stöd för en väl fungerande arbetsmiljö i samband med varma perioder. Materialet är gemensamt framtaget av ett regionalt projekt som drivs av Linköpings kommun, Norrköpings kommun, Finspångs kommun, Länsstyrelsen i Östergötland, Region Östergötland och Linköpings universitet.

I materialet finns bland annat nedan listade förberedande aktiviteter för att minska påverkan av värme:

- Säkerställ att det finns minst ett svalt rum för vila/sömn.
- För att skapa svalka använd exempelvis solskydd, fläktar/portabel AC.
- Se till att det finns utkastare för vatten på gården.
- Anpassa kosten och öka vätskeintag.
- Undersök vad personalen kan göra mindre av vid långvarig värme.
- Minska på fysisk aktivitet vid långvarig värme och under dygnets varmaste timmar.

Ekonomiska konsekvenser

Risk finns att ytterligare åtgärder blir kostnadsdrivande och kan då leda till höjda hyror för Utbildningsförvaltningens nämnder.

Kommunala mål

- Maximalt lärande. Alla barn och elever utmanas utifrån sina förutsättningar för att nå så långt som möjligt i lärande och kunskapsutveckling.
- Likvärdiga möjligheter. Förskola/skola är likvärdig där varje barn/elev har möjlighet att lyckas
- Lust och engagemang Alla barn och elever känner sig trygga och motiverade till lärande

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

En jämställdhetsanalys är inte relevant och genomförs därför inte. Förslaget till beslut påverkar inte barn och elever olika utifrån deras könsidentitet.

Samråd

Samråd med andra förvaltningar är inte aktuellt.

Samverkan/information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Utbildningsförvaltningen

Paul Håkansson

Robert Bredberg

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen
Motionären